

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Polityki
Społecznej
i Rodziny**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI
(NR 16)
z dnia 1 kwietnia 2025 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Rodziny – podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi (nr 16)

1 kwietnia 2025 r.

Podkomisja stała do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi, obradująca pod przewodnictwem posła **Tadeusza Tomaszewskiego (Lewica)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie informacji na temat stanu prac nad rządowym projektem nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- rozpatrzenie informacji na temat rocznych i wieloletnich planów współpracy z organizacjami pozarządowymi wynikających z art. 5 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marek Krawczyk** podsekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Jakub Bydłoń** dyrektor Departamentu Dialogu Społecznego Ministerstwa Zdrowia, **Małgorzata Czeszejko-Sochacka** zastępca dyrektora Departamentu Edukacji i Komunikacji Ministerstwa Klimatu i Środowiska, **Michał Braun** dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, **Jerzy Smoliński** członek prezydium Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, **Łukasz Cymiński** przedstawiciel Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej, **Elżbieta Kozik** prezeska zarządu stowarzyszenia Ruch Onkologiczny PARS, **Cezary Miżejewski** prezes zarządu Ogólnopolskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Socjalnych, **Marta Różga-Modrzejewska** prezeska zarządu Stowarzyszenie Rozwoju Nauki, Edukacji i Sportu „Edustacja. Sport i Rekreacja”, **Jerzy Płókarz** prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej, **Hubert Taładaj** przewodniczący Zespołu Stałego do spraw Młodzieżowych Rad Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych wraz ze współpracownikami, **Piotr Frączak** specjalista ds. monitoringu prawa Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych ze współpracownikiem, **Andrzej Rybus-Tołłoczko** przedstawiciel Konwentu Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego, **Julia Kluczyńska** ekspertka do spraw rzecznictwa i działalności edukacyjnej Forum Darczyńców.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jolanta Boratyn-Dąbkowska** i **Damian Norwiński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł **Tadeusz Tomaszewski (Lewica)**:

Panie i panowie otwieram posiedzenie podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Zgodnie z zawiadomieniem w porządku dziennym dziś mamy, po pierwsze, informację ministra do spraw społeczeństwa obywatelskiego na temat stanu prac nad rządowym projektem nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W drugim punkcie w dalszym ciągu podkomisja monitoruje plany współpracy z organizacjami pozarządowymi w poszczególnych resortach. Dziś będziemy mieć informacje ministra klimatu i środowiska oraz ministra zdrowia.

Witam wszystkich państwa uprzejmie, witam podsekretarza stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów pana ministra Marka Krawczyka, witam serdecznie pana Piotra Steca, dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Jest z nami również dyrektor Narodowego Instytutu Wolności pan Michał Braun. Witam serdecznie panią Dagmarę Korbasińską-Chwedczuk, dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego w Ministerstwie Zdrowia, witam uprzejmie panią Małgorzatę Czeszejko-Sochacką, zastępcę dyrektora Departamentu Edukacji i Komunikacji Ministerstwa Klimatu i Środowiska

ze współpracownikami. Witam przedstawicieli strony pozarządowej oraz samorządowej. Dzisiaj na podkomisji po raz pierwszy są również przedstawiciele Zespołu Stałego ds. Młodzieżowych Rad Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych – witam państwa uprzejmie.

Szanowni państwo, zgodnie z porządkiem dzisiejszego posiedzenia podkomisji uprzejmie proszę pana ministra o informacje na temat stanu prac nad rządowym projektem nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego. Wynika to z zainteresowania sektora pozarządowego, po drugie, wielokrotnie na posiedzeniu podkomisji również przedstawiciele strony rządowej informowali o rozpoczęciu takich prac, o podjęciu konsultacji w różnych gremiach doradczych z sektorem pozarządowym. Dlatego też w tej chwili bardzo proszę pana ministra o udzielenie tej informacji.

Podsekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Marek Krawczyk:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, rzeczywiście, tak jak pan poseł Tomaszewski wspomniał przed chwilą, szereg gremiów sygnalizowało potrzebę czy konieczność podjęcia pilnych prac nad zmianą ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W związku z tym pani minister Adriana Porowska, minister do spraw społeczeństwa obywatelskiego, powołała m.in. zespół roboczy właśnie do spraw uproszczeń prawnych dla sektora, który to zespół zajął się bardzo intensywnie, szanowni państwo, pracami nad przygotowaniem konkretnych propozycji zmian treści ustawy. I chciałbym podziękować członkom zespołu, ponieważ rzeczywiście w ostatnim czasie przedstawiona została pani minister, można powiedzieć, obszerna, kompleksowa propozycja zmian przepisów ustawy. Pani minister Porowska bardzo pozytywnie oceniła zakres proponowanych zmian, ale również sygnalizowaną przez zespół pilną potrzebę dokonania konkretnych zmian w ustawie i w związku z tym, aby dalej procedować, zajmować się tymi sprawami i zoptymalizować proces przygotowania już konkretnego aktu prawnego, który mógłby jako projekt rządowy zostać przedłożony najpierw Radzie Ministrów, a później żeby mógł trafić do parlamentu, podjęła decyzję o powołaniu zespołu eksperckiego składającego się z przedstawicieli administracji rządowej. Myślę tutaj o przedstawicielach wielu, wielu resortów, m.in. Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, z bardzo wielu obszarów działania administracji państwowej.

Głównym celem pracy tego zespołu będzie dokonanie przeglądu tej propozycji przygotowanej przez zespół uproszczeń – w taki sposób, aby już na etapie procedowania konkretnego projektu na poziomie rządowym, a później parlamentarnym, jak najsprawniej ten proces przebiegał, krótko mówiąc. Nie ukrywam, że te proponowane zmiany w istotny sposób odnoszą się do wielu ustaw i wielu obszarów, które są poza obszarem nadzorowanym przez panią minister do spraw społeczeństwa obywatelskiego. W związku z tym uważamy za wręcz niezbędne, aby na poziomie roboczym uzgodnić konkretne zapisy i konkretne możliwości w ramach tej przedstawionej propozycji, żeby później ten proces legislacyjny przebiegał jak najbardziej sprawnie i żeby już na poziomie czy to uzgodnień międzyresortowych, czy później, w toku prac parlamentarnych, jak najszybciej tę sprawę procedować. Wszystkim nam zależy, a pani minister w szczególności, aby ten proces zakończył się jak najszybciej – pani minister ma pełną świadomość dużego priorytetu wprowadzanych zmian. Tak że oceniam ten proces jako zaawansowany. I dzięki wydajnej pracy zespołu przy pani minister, który przygotował tę propozycję, jesteśmy w stanie pracować teraz w tym zespole eksperckim. Jego pierwsze posiedzenie zaplanowane jest na 11 kwietnia. Będą na nie zaproszeni m.in. przedstawiciele właśnie zespołu, aby przedstawić swoją propozycję i zacząć rozmawiać już rzeczywiście o szczegółach i o możliwości jak najszybszego wdrażania tych rozwiązań. To jeżeli chodzi o dorobek czy też tą pracę zespołu, który wspierał panią minister Adrianę Porowską, jeżeli chodzi o zmiany ustawy.

Natomiast chciałbym jeszcze wspomnieć, szanowni państwo, o zakresie tych proponowanych zmian. Jest to naprawdę gruntowna przebudowa ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, niewątpliwie potrzebna, niewątpliwie niezbędna do szybkiej realizacji, niemniej jednak bardzo rozbudowana i w istotny sposób przebudowująca w ogóle pierwotne założenia. Mamy świadomość, że tę pracę trzeba wykonać i trzeba ją wykonać szybko. Niemniej jednak temu służą prace zespołu eksperckiego, rządowego, aby te przepisy miały optymalną treść.

Panie przewodniczący, szanowna podkomisjo, chciałbym jeszcze wspomnieć o działaniach, które zostały podjęte przez panią minister Adrianę Porowską właśnie w obrębie zmiany ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Pani minister przygotowała

małą nowelizację – tak ją nazywamy roboczo. Jest to zmiana dosłownie kilku kwestii, myślę, że niebudzących wielu emocji, wielu uwag, niemniej jednak bardzo wyczekiwana przez sektor. I ta tzw. mała nowelizacja została przygotowana przez panią minister, przedłożona zespołowi programowania prac rządu i w najbliższych dniach, mam nadzieję, nowelizacja ta otrzyma już numer swojego druku i będzie najpierw podlegać uzgodnieniom międzyresortowym, a później decyzji Rady Ministrów, żeby mogła zostać skierowana do prac parlamentarnych.

Panie przewodniczący, teraz pozwolę sobie przekazać głos panu dyrektorowi Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM Łukaszowi Jachimowiczowi, który przedstawiłby te kilka propozycji, które w ramach tzw. małej nowelizacji pani minister będzie chciała proponować do zmiany w najbliższych tygodniach. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Uprzejmie proszę. Pan Łukasz Jachimowicz, dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Czyli przechodzimy od ogółu, do szczegółu. Może najpierw co jest w tej małej nowelizacji, a potem ewentualnie to, o czym rozmawiamy w tej dużej.

Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Łukasz Jachimowicz:

Panie przewodniczący, wysoka podkomisjo, dziękuję.

Uszczegóławiając to, co pan minister przekazał – mała nowelizacja w naszym zamyśle ma wprowadzać przepisy, które wymagają w tej chwili zmiany, które też są przepisami o tyle niekontrowersyjnymi, że będzie je po prostu łatwo przeprowadzić w trakcie nowelizacji. To są przepisy, które mają charakter deregulacyjny, uproszczeniowy i są też pewnym pokłosiem oczekiwań sektora, które były dyskutowane już od dłuższego czasu. Po prostu wybraliśmy te rzeczy, które w szybkim tempie możemy w chwili obecnej przeprowadzić, a które nie wymagają głębokiego namysłu, głębokiej rozmowy z innymi resortami.

Pokrótkę przedstawię te propozycje. Oczywiście te propozycje są tylko tym, z czym pani minister Porowska w tej chwili wystąpiła do zespołu do spraw programowania prac rządu. Jeszcze nie uzyskaliśmy wpisu do wykazu, więc te propozycje w zasadzie nie mają jeszcze ostatecznego kształtu. Mogą się jeszcze zmienić w trakcie posiedzenia zespołu z uwagi oczywiście na zgłoszone jakieś ewentualne poprawki resortów. Natomiast posiedzenie zespołu przewidziane jest na najbliższy poniedziałek, 7 kwietnia. W momencie gdy tylko projekt zostanie wpisany do wykazu, rozpoczniemy oczywiście szeroko zakrojone konsultacje publiczne i uzgodnienia międzyresortowe. Sądzę, że na pewno pozwolimy sobie określić odpowiednio długi termin dla wszystkich stron, żeby to było zaopiniowane nie tylko przez Radę Działalności Pożytku Publicznego, nie tylko przez wszystkie inne organy i resorty, ale też przede wszystkim przez trzeci sektor, który jest najbardziej zainteresowany wprowadzeniem tych zmian. I, tak jak pan minister przekazał, będziemy to dalej prowadzić przez proces legislacyjny jako projekt rządowy, miejmy nadzieję, że bezproblemowo i że szybko uda się to przekazać państwu – paniom posłankom i panom posłom – w celu dalszej debaty i zastanowienia się nad tymi propozycjami.

Jeżeli chodzi o te propozycje, to tak jak mówiłem na wstępie, jest to tylko nasz projekt. To nie jest jeszcze ostateczny kształt, natomiast oddaje to, co chcemy zmieniać. Przede wszystkim pierwsza rzecz, którą chcielibyśmy wprowadzić, dotyczy zmiany przy zlecaniu przez jednostki samorządu terytorialnego zadań publicznych w formie wspierania ich realizacji wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie. Chodzi nam tutaj o możliwość zapewnienia przez organizacje pozarządowe wyłącznie wkładu osobowego lub wkładu rzeczowego, czyli jest to tzw. wkład niefinansowy, żeby organizacje nie musiały tak naprawdę, nie były zmuszone w przypadku braku tego finansowania przekazywać i szukać tego finansowania gdzieś. Inaczej: nie musiały dopłacać do zadań, które są zlecane im przez samorząd. Oczywiście chcielibyśmy także umożliwić fakultatywnie – jeżeli organizacja ma to finansowanie, to będzie mogła wybrać. Natomiast samorząd nie będzie mógł zmusić organizacji do tego, żeby był ten wkład finansowy. To jest pierwsza z naszych propozycji, istotna zmiana głównie dla małych podmiotów. Słyszeliśmy też głosy...

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Samorząd i rząd?

Dyrektor departamentu KPRM Łukasz Jachimowicz:

Nie, ograniczamy się tylko do samorządu. Dlatego prawdopodobnie będzie to dyskutowane – to jest nasza propozycja. I, tak jak mówiłem, jest to głównie dla mniejszych podmiotów.

Kolejna zmiana – i to też jest pewne pokłosie tego, co było wypracowane przez grupę roboczą do spraw uproszczeń prawnych dla organizacji pozarządowych – dotyczy obszaru art. 19, a to są tzw. zlecenia zadań publicznych o charakterze lokalnym, małe dotacje po prostu. Chcielibyśmy podnieść kwoty tych dotacji. Tam są tak naprawdę trzy liczby: 10 tys. zł, 20 tys. zł i 20%. My to chcemy podnieść odpowiednio do 20 tys. zł, 40 tys. zł i do 30%. To są rzeczy niezmienniane od parudziesięciu lat i biorąc pod uwagę skumulowaną inflację w chwili obecnej, to jest wręcz naturalne, że te kwoty wymagają zmiany.

Szanowna podkomisjo, chcielibyśmy także doprecyzować kwestie rocznych oraz wieloletnich programów współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi. Nasza propozycja jest taka, żeby zapisać w ustawie, że nie są to akty prawa miejscowego. Tutaj być może będzie polemika, ponieważ w doktrynie jest spór co do tego, czy te kwestie są, czy nie są aktami prawa miejscowego. Różne są wyroki sądów. Natomiast my mieliśmy też już jakiś czas temu spotkanie w KPRM z pełnomocnikami wojewodów, którzy zasygnalizowali nam, że kierunek powinien być obrany właśnie taki, aby wskazać, że te dokumenty nie są aktami prawa miejscowego. Oczywiście akt prawa miejscowego rodzi swoje prawa i obowiązki dla organizacji, które są w niego wpisane.

Kolejna kwestia to unormowanie i umożliwienie organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego przez realizację tzw. umów sponsoringowych. I tutaj ewentualnie mógłbym poprosić pana dyrektora Michała Brauna o rozwinięcie tej kwestii później, bo to też jest taka dosyć specyficzna kwestia, ale istotna z punktu widzenia uproszczeń funkcjonowania systemu.

Kolejną rzeczą jest podniesienie kwoty 100 tys. do 200 tys. zł w zakresie składania rocznych sprawozdań merytorycznych z działalności w formie uproszczonego sprawozdania. To też jest rzecz, która de facto wynika po prostu z kwestii inflacyjnych.

I dosłownie bardzo drobna zmiana dotycząca odstąpienia od ilości produkowanych dokumentów w trakcie kontroli. Chcemy zrezygnować z protokołu kontroli, a wzorem ustawy o kontroli w administracji rządowej wskazać tylko i wyłącznie projekt wystąpienia pokontrolnego, który później przekształcany jest w wystąpienie pokontrolne. To jest również postulat wojewodów, którzy wskazują na to, że organizacje muszą wypełniać za dużo dokumentów. Jest to nieefektywne i nie powinno mieć już w chwili obecnej miejsca. Tak że chcielibyśmy od tego odejść.

Dwie kwestie, które są ze sobą związane i które też były długo dyskutowane, a wynikają z rozmów pani minister z innymi ministrami i przede wszystkim też z prezesem Rady Ministrów. Proponujemy wprowadzenie odznaki honorowej „Zasłużony dla Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Polsce” i jednocześnie ustanowienie dnia 24 kwietnia dniem społeczeństwa obywatelskiego. Jest to oczywiście związane z tym, że 24 kwietnia była uchwalona ustawa, można powiedzieć: okrągła 22. rocznica, parafrazując klasyka.

Kolejną rzeczą jest dodanie w pkt 23a nowego obszaru do sfery zadań publicznych, jakim jest obszar obrony cywilnej. Jest to związane z tym, że kwestie obrony cywilnej w chwili obecnej, gdzie mamy bardzo mocno zaawansowane prace nad „Programem ochrony ludności i obrony cywilnej”, już obowiązuje ustawa, już są podejmowane przez wojewodów działania – dobrze jest precyzować, że obszar obrony cywilnej jest częścią sfery zadań publicznych.

I teraz kwestia ulgi sponsoringowej, która wiąże się ze zmianami w ustawach podatkowych: o podatku dochodowym od osób fizycznych i o podatku od osób prawnych. Jeżeli mogę, to tutaj poproszę pana dyrektora Brauna o przybliżenie kwestii, czym jest ta ulga sponsoringowa. Dziękuję bardzo.

Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Michał Braun:

Jest to rozwiązanie...

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Bardzo proszę.

Dyrektor NIW-CRSO Michał Braun:

Przepraszam, pospieszyłem się. Bardzo dziękuję.

Jest to postulat wysuwany przez organizacje pozarządowe od lat. Chodzi o to, że dzisiaj organizacje pozarządowe, które podpisują umowy sponsorskie, powinny czy są zobowiązane do prowadzenia działalności gospodarczej. Usługa sponsoringowa jest usługą reklamową i wiele

organizacji nie zdaje sobie z tego sprawy, że posiadając sponsora, a nie posiadając działalności gospodarczej, łamie prawo. Stąd chcemy jasno to zapisać, że wystarczy mieć działalność odpłatną, żeby móc świadczyć usługę w ramach umowy sponsoringowej, żeby organizacje dzięki temu mogły z dużą łatwością pozyskać sponsorów. Wynika to m.in. z postulatów Forum Darczyńców i innych organizacji zajmujących się rozwojem filantropii i rozwojem działań związanych właśnie ze wspieraniem, głównie przez biznes, organizacji pozarządowych. Jest to zapis wypracowany wspólnie z pracownikami Ministerstwa Finansów, więc mamy nadzieję, że nie będzie budził dużych zastrzeżeń. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Czyli omówiliśmy małą nowelizację. A co w dużej piszczy?

Dyrektor departamentu KPRM Łukasz Jachimowicz:

Jeżeli chodzi o dużą nowelizację, jak tutaj została ona nazwana, w pierwszym rządzie chcielibyśmy pochylić się... Dzisiaj pani minister podpisała zarządzenie dotyczące powołania tego zespołu ekspertów w ramach Komitetu do spraw Pożytku Publicznego i, tak jak pan minister powiedział, pierwsze posiedzenie planujemy na 11 kwietnia. Chcielibyśmy zaprosić przede wszystkim przewodniczącego zespołu roboczego, który wypracował największą tak naprawdę zmianę, czyli zmianę zlecenia, trybu zadań, czyli rozdział drugi. Miałem uprzejmość rozmawiać i prezentować też te kwestie, o których tutaj rozmawiamy, na niedawnym Konwencie Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego. Pan Piotr Choroś, czyli osoba, o której tutaj właśnie mówię, też prezentował tam proponowane zmiany rozdziału drugiego, zresztą one są bardzo szeroko w tej chwili dyskutowane – ta kwestia, ten, nazwijmy to, pakiet zmian. Na ostatniej Radzie Działalności Pożytku Publicznego, w piątek, dyskutowaliśmy to. Jutro jest forum pełnomocników JST ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, na którym również te kwestie będą poruszane.

Pan Piotr Choroś zgodził się, że jest to dobry kierunek, żeby te zmiany wypracowane przez sektor w tym momencie zostały – kolokwialnie rzecz ujmując – obrobione i wtłoczone w język legislacyjny, w język administracji, w odpowiednio przygotowane regulacje prawne. I podkreślał, że jest to fajna rzecz. I my postaramy się jak najszybciej rozpocząć te prace i będziemy te kwestie, które zostały nam przekazane, doprecyzowywać przede wszystkim pod kątem stworzenia dobrego OSR i dopracowania uzasadnienia, o przedstawienie których poprosiliśmy też grupy. I to uzasadnienie otrzymaliśmy, oprócz oczywiście propozycji prawnych.

Nie jestem w stanie w chwili obecnej powiedzieć dokładnie, jak dużo nam to zajmie. Ponieważ przedstawiciele resortów, a tak jak pan minister podkreślał, jest to wiele resortów... I są to kwestie, które w zasadzie przede wszystkim dotyczą przedstawicieli samorządów, którzy te zadania zlecają. Tak że do prac tego zespołu zostaną zaproszeni przedstawiciele... Tutaj mamy w Radzie Działalności Pożytku Publicznego pięć osób, które są wskazane przez KWRiST, i na pewno będziemy starać się, aby przedstawiciele KWRiST również wypowiedzieli się w tej kwestii. Finalnym celem pracy będzie przedstawienie zapisów legislacyjnych gotowych do wpisu, przygotowanych i przede wszystkim już wypracowanych ze wszystkimi resortami, aby ten proces przebiegał sprawnie w późniejszym etapie. Naszym zamysłem jest to, żeby jednak najpierw omówić bardzo dobrze duże zmiany, a dopiero potem podpisać się pod nimi i je wypuścić. Bo nie chcemy po prostu wylewać dziecka z kąpielą.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Pan dyrektor Braun jeszcze, proszę.

Dyrektor NIW-CRSO Michał Braun:

Oprócz tej rewolucyjnej zmiany, którą proponują organizacje pozarządowe w art. 2, koordynuję z kolei Zespół do spraw Komunikacji, Wolontariatu i Aktywności Obywatelskiej przy pani minister i tam też są propozycje zmiany rozdziału trzeciego – dotyczącego wolontariatu. Nie są to aż tak rewolucyjne zmiany, ale trwa duża dyskusja chociażby nad kwestiami związanymi z ubezpieczeniem wolontariuszy, z uproszczeniem kwestii zawierania umów w wolontariuszami, ograniczeniem dotyczącym... Dzisiaj mamy rozgraniczenie pomiędzy tym, jak wygląda współpraca z wolontariuszem do 30 dni i powyżej 30 dni, co często jest jakby fikcją. A więc jest szereg takich konkretnych postulatów, które wyszły ze środowiska Centrum Wolontariatu i koordynatorów wolontariatu, jest też grupa do spraw partycypacji i dialogu obywatelskiego, która także

ma swoje uwagi związane z pozostałymi rozdziałami ustawy. Tak że ta duża nowelizacja będzie obejmowała szereg zmian. I oczywiście Rada Działalności Pożytku Publicznego, której jestem współprzewodniczącym ze strony rządowej, na pewno także będzie zaangażowana w ten proces.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Szanowni państwo, wobec powyższego otwieram dyskusję, pytania przede wszystkim pań posłanek i panów posłów, ale także strony społecznej. Bardzo proszę, kto z państwa? Uprzejmie proszę, pan Tomasz Schimanek, następnie pani i kolega z rady.

Ekspert Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Dzień dobry. Cieszę się, że nie Tadeusz tym razem, ale to ładne imię. Witam państwa, ekspert OFOP, ale tu chcę się wypowiedzieć głównie jako zastępca przewodniczącego grupy, o której pan minister wspominał.

Kilka spraw, ale postaram się króciutko. Po pierwsze, chciałem podziękować za podziękowania pana ministra, bo pierwszy raz usłyszeliśmy, że robimy dobrą robotę. Po drugie, chciałem podziękować też, ponieważ pierwszy raz z ust prominentnego przedstawiciela rządu usłyszeliśmy, że rząd akceptuje te propozycje, bo do tej pory nie mieliśmy okazji tego usłyszeć. Rzeczywiście, te propozycje – chcę bardzo wyraźnie powiedzieć – dotyczą mechanizmu zlecania zadań publicznych w ustawie o działalności pożytku publicznego i, szczerze mówiąc, nie nazwałbym tego rewolucją. One rzeczywiście zawierają dużo drobnych zmian, ale takich zmian korygujących problemy, które do tej pory się pojawiły. Z rewolucyjnych zmian pojawiają się tam dwa nowe tryby zlecania zadań publicznych – niewymagające organizowania konkursów.

Natomiast chcę podkreślić, że po pierwsze, to jest propozycja wypracowana wspólnie przez organizacje i przez samorządy, bo w grupie są przedstawiciele samorządów, którzy bardzo mocno angażowali się w te prace. W związku z tym są to propozycje optymalne. My często – mówię uczciwie – jako przedstawiciele strony pozarządowej musieliśmy iść na pewien kompromis z samorządami, ale dzięki temu propozycje są realne, potrzebne i użyteczne. I druga rzecz bardzo istotna: dlaczego my dopytujemy o harmonogram tych zmian? Bo one dotyczą zlecenia zadań. Te zmiany muszą wejść jak najszybciej, żeby samorządy przede wszystkim, ale także organizacje pozarządowe mogły się do tych zmian przygotować. A te zmiany będą też automatycznie powodować konieczność zmian rozporządzeń wykonawczych do ustawy. Na to też trzeba mieć czas. Dlatego ten czas jest tak istotny i dlatego my o to pytamy i naciskamy.

Natomiast mam do pana ministra, korzystając z tej okazji, dwa pytania. Bo ja rozumiem, że tak jak pan dyrektor powiedział, trudno dokładnie zakładać, ile czasu potrwają prace itd., ale rozumiem, że jeżeli jest wola polityczna – tak odczytałem słowa pana ministra – to rozumiem, że jest jakieś założenie, do kiedy te prace zostaną zakończone. Jednak wiemy, że od tego dużo zależy. Więc pytam jeszcze raz pana ministra, jeżeli mogę, jakie jest założenie, kiedy ta duża nowelizacja wejdzie w życie. I drugie pytanie bardzo istotne: skoro rząd chce szybko przeprowadzić małą nowelizację, to dlaczego, korzystając z okazji, nie wykorzystać części rozwiązań z tej tzw. dużej nowelizacji, które naprawdę nie są kontrowersyjne, dotyczą tylko sfery pożytku publicznego, a bardzo porządkują i ułatwiają kwestie zlecania zadań? Dlaczego nie wykorzystać okazji i nie wrzucić, przepraszam za potoczne określenie, tych niekontrowersyjnych, a potrzebnych zmian do tej małej nowelizacji, skoro i tak państwo chcecie ją przeprowadzić? Dziękuję pięknie.

Prezesa zarządu Stowarzyszenie Rozwoju Nauki, Edukacji i Sportu „Edustacja. Sport i Rekreacja” Marta Różga-Modrzejewska:

Dzień dobry. Marta Różga-Modrzejewska, jestem prezesem stowarzyszenia Edustacja. Jestem również mazowieckim pełnomocnikiem Polskiego Związku Kół Gospodyń Wiejskich.

W związku z tym moje pytanie będzie dotyczyło właśnie kół gospodyń wiejskich. Czy są przewidziane zmiany dla kół w zakresie rozszerzenia katalogu zadań, z których możemy uzyskiwać przychody, bez wyrzucania nas z UEPIK? Bo kwota została powiększona do 1 mln zł, natomiast w tej chwili możemy tylko sprzedawać bilety na występy, żywność regionalną i rękodzieło. Czy mogłybyśmy, dajmy na to, poruszać się w ramach własnych statutów i tego, co mamy tam zapisane, i ten zakres byłby rozszerzony? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Szanowni państwo, akurat tę ustawę prowadziliśmy – i będzie to możliwe bez problemów od 1 stycznia 2026 r. Dlatego że w porozumieniu z rządem, a w szczególności z Ministerstwem Finansów, wprowadziliśmy to rozwiązanie w dwóch etapach. Pierwszy to jest zwiększenie tej kwoty, gdzie ma się prawo do uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów, natomiast drugi – będzie to można prowadzić w ramach całej działalności statutowej. Ale od 1 stycznia 2026 r. tę sprawę mamy już załatwioną dzięki inicjatywie sektora i współpracy z rządem.

Bardzo proszę, kto państwa? Uprzejmie proszę, pan Hubert Taładaj.

Przewodniczący Zespołu Stałego do spraw Młodzieżowych Rad Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych Hubert Taładaj:

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, szanowna podkomisjo, szanowny panie ministrze, szanowni państwo, Hubert Taładaj, przewodniczący Zespołu Stałego do spraw Młodzieżowych Rad Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych.

Na początku chciałbym podziękować panu ministrowi oraz przedstawicielom Kancelarii Prezesa Rady Ministrów za przedstawienie informacji, a także za wyszczególnienie propozycji zmian, które mają być zawarte. Zmiany oczywiście są bardzo imponujące, ale przede wszystkim też za zasługą... Tutaj trzeba zwrócić uwagę na to, że jest też olbrzymia zasługa sektora organizacji pozarządowych. I bardzo się cieszę, że te zmiany są wprowadzane wspólnie z trzecim sektorem.

Mam pytanie dotyczące spraw młodego pokolenia i kwestii związanych z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Chciałbym zwrócić się z pytaniem dotyczącym Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem, bowiem zgodnie... Bo teraz m.in. na forum Sejmu odbywają się debaty dotyczące chociażby wprowadzenia do ustaw uregulowania statusu młodzieżowych rad jednostek pomocniczych gmin i m.in. w ramach naszej dotychczasowej dyskusji zastanawialiśmy się też nad tym, czyby nie zmienić ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, żeby młodzieżowe rady chociażby sołectw czy dzielnic miasta stołecznego Warszawy również przedstawiały kandydatów do Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem.

Wiem, że dyskusja na ten temat odbywała się chociażby w styczniu i pan minister Krawczyk zwrócił się z pismem do pana posła Adama Gomoły, który jest szefem Parlamentarnego Zespołu do spraw Działalności Młodzieżowych Rad przy Jednostkach Samorządu Terytorialnego. I pozwolę sobie przytoczyć fragment tego listu, zgodnie z którym jest stwierdzone, że „pani ministra pracuje nad nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, w tym także w obszarze powoływania i odwoływania członków organów opiniotwórczo-doradczych wskazanych w rozdziale 5 i 5a ustawy, chodzi o Radę Działalności Pożytku Publicznego i o Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem. Jednocześnie są prowadzone prace nad nowelizacją rozporządzenia przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 10 września 2019 r. w sprawie Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem. W rozporządzeniu zakładamy doprecyzowanie i uściślenie trybu zgłoszeń w naborze do Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem, tak aby były zrozumiałe dla kandydatów, dla członków Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem i podmiotów, których ci kandydaci są przedstawicielami”.

W związku z tym pytanie moje jest następujące: czy już wiadomo, w jakiej nowelizacji te zmiany mają być przeprowadzone, czy w tej małej, czy tej dużej? Zwłaszcza to jest niezwykle istotna kwestia, bowiem zgodnie z informacją... Byłem dotychczas zaangażowany też w Radzie Dialogu z Młodym Pokoleniem, zgodnie z moją wiedzą i zgodnie z obecnymi przepisami rozporządzenia przewodniczącego komitetu nabór do nowej kadencji Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem powinien nastąpić nie później niż 19 czerwca bieżącego roku, bo 19 października tego roku kończy się obecna kadencja Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem. Mam więc pytanie, czy te zmiany nastąpią w najbliższym czasie, czy w maju, czy w dużej nowelizacji. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Bardzo proszę pana prezesa.

Prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:

Dziękuję. Jerzy Płókarz, Krajowy Sztab Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej, Polskie Radio Obywatelskie i Łódzki Sejmik Osób Niepełnosprawnych.

Ja również chciałem podziękować, bo te zmiany, o których pan minister mówił, panie ministrze, to jest coś dobrego, ponieważ nie tyle pieniądze, bo to jest tak naprawdę kropla w morzu,

choć mówimy o wielu milionach... W porównaniu do 120 tys. organizacji to niewielki procent z nich w ogóle dostaje to dofinansowanie. Więc co zrobić, żeby było lepiej? Ano właśnie uprościć, przestać utrudniać i przeszkadzać. I wtedy społeczeństwo da sobie radę. Ludzie, którzy mają ducha społecznika, zaczną działać, jeżeli nie będzie się im wiązało rąk i nie będzie się rzucało kłód pod nogi.

Stąd też pytanie, panie ministrze, czy zastanawiacie się państwo nad tym, żeby organizacje, które mają status pożytku publicznego, zostały zwolnione z nadmiernej biurokracji w postaci pełnej rachunkowości, która na dobrą sprawę nikomu niczego dobrego nie przynosi. Trzeba pamiętać, że organizacjom pożytku publicznego w tym momencie pozostawiono pełną rachunkowość, nawet jeżeli mają 10 zł przychodu. Nie ma żadnego limitu, od zera złotych muszą prowadzić pełną rachunkowość, muszą opłacić księgowych. Na nic im nie jest potrzebny bilans, rachunek wyników itd. Jeżeli zgodziliście się państwo, za co również głębokie podziękowanie, żeby organizacje mogły być zwolnione do 1 mln zł przychodu z pełnej rachunkowości... Oczywiście nie mówimy o zwolnieniu z rozliczeń, bo one i tak się muszą rozliczyć. Ale po co ta pełna rachunkowość? Po co ta biurokracja? Tym bardziej że gdziekolwiek nie spotykamy się w gronie organizacji pozarządowych, to wszędzie ten obowiązek prowadzenia rachunkowości jest przedstawiany jako ten główny hamulec. Nie mówię o organizacjach, które często nazywa się dużymi, choć tak naprawdę osobowo są bardzo małe, ale dużymi, bo mają olbrzymi budżet z dotacji i z tego budżetu zatrudniają księgowych, dyrektorów i z biurokracją sobie dają radę. Ale organizacja nawet duża, wielotysięczna niemająca tego budżetu, niemająca z czego zapłacić – to dla niej ta rachunkowość jest podstawową kłodą pod nogi.

Prośba o zastanowienie się, żeby jak najbardziej uprościć. Bo mówimy o uproszczeniach, ale oczywiście jak zwykle diabeł będzie tkwił w szczegółach. Czy to będą rzeczywiste uproszczenia, czy też pomysły, które tak naprawdę – patrząc z doświadczenia wielu poprzednich lat – bardzo często były podkładane rządowi jednemu czy drugiemu, abstrahując zupełnie od opcji politycznej, ale były podkładane tak naprawdę rozwiązania prawne i regulacje, które umożliwiały monopolizowanie starania się o środki publiczne. Czyli rugowały one, zniechęcały obywateli – tak naprawdę tych, którzy nie mieli kasy na dyrektora, na księgowego – w ogóle do podejmowania działalności. Stąd znaczna część organizacji jest prawie że uśpiona, robi bardzo mało, bo nie chce wchodzić w kłopoty. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Uprzejmie proszę w tej chwili panią Julię Kluczyńską.

Ekspertka do spraw rzecznictwa i działalności edukacyjnej Forum Darczyńców Julia Kluczyńska:

Dzień dobry. Julia Kluczyńska z Forum Darczyńców.

Chciałam poprzeć głos Tomasza Schimanka i też zadać pytanie o harmonogram prac i nad małą, i nad dużą nowelizacją oraz zgłosić postulat, aby część z pomysłów, które rozważają państwo w ramach dużej nowelizacji, przesunąć do małej i zrobić je jak najszybciej, tak aby rzeczywiście był czas na przygotowanie dokumentów wykonawczych i aby te zmiany weszły w życie jak najszybciej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję.

Bardzo proszę, pan Andrzej Rybus-Tołłoczko, Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego.

Przedstawiciel Konwentu Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego Andrzej Rybus-Tołłoczko:

Dziękuję bardzo.

Szanowny panie przewodniczący, szanowne panie i panowie posłowie, panie ministrze, panowie dyrektorzy, szanowni państwo, chciałbym się odnieść do dwóch propozycji, które przedstawił pan dyrektor Jachimowicz. Po pierwsze, dofinansowanie i te wkłady własne, osobowe i rzeczowe. To będzie rewolucja, więc ona nie może wejść w ostatniej chwili, tuż przed sezonem konkursowym. Tak że na pewno, jeżeli tak by miało to wyglądać, to musi wejść wcześniej, o czym mówili moi przedmówcy. Aczkolwiek cały czas uważam, że w ogóle powinniśmy wykasować wkłady własne jako obligatoryjne. Wiem, że oczywiście jest powierzenie realizacji zadania

publicznego, ale wiele samorządów stosuje wspieranie realizacji zadania publicznego i mimo stanowiska przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, które mówi o tym, że organ nie może wybrać rodzaju wkładu własnego, to dalej wiele organów to stosuje i pisze w ogłoszeniu o konkursie, że ma to być własny wkład finansowy. Więc rozumiem, że to jest krok w fajnym kierunku, ale w ogóle byłoby dobrze, żebyśmy przestali mówić o wkładzie własnym organizacji pozarządowych, które realizują zadania publiczne – tak samo, jak robią to wszystkie inne podmioty, od których nie wymaga się takiego wkładu własnego.

I druga sprawa. Bardzo dziękuję za pochylenie się nad tematem programu współpracy jako aktów prawa miejscowego. To jest temat, który na Konwencie Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego jest od wielu, wielu lat – od kiedy wprawdzie w województwie warmińsko-mazurskim, później w zachodniopomorskim wojewodowie uznali program współpracy jako akty prawa miejscowego i rozlało się to na cały kraj. Obecnie z mojego rozeznania wynika, że są dwa województwa, w których są to akty planistyczne. A takie też było założenie w 2010 r., jak była nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, gdy powstawał ten katalog rzeczy, które mają się znaleźć w programie współpracy, że to ma być akt planistyczny. Tak że proszę też o czas, dlatego że wiele urzędów programy współpracy zacznie przygotowywać w okresie maj–czerwiec. Więc jeżeli ma to nie być akt prawa miejscowego, to naprawdę trzeba byłoby to doprecyzować wcześniej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję.

I jako ostatni pan Piotr Frączak. Bardzo proszę.

**Specjalista ds. monitoringu prawa Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych
Piotr Frączak:**

Dziękuję.

Ja też chciałem zacząć od podziękowań, bo wszyscy dziękują, to ja też podziękuję. Otrzymaliśmy ostatnio wyniki prekonsultacji, wiele dokumentów, które dotyczą organizacji. Bardzo za to dziękujemy.

I odniosę się do trzech rzeczy. Pierwsza rzecz to jest kwestia tej dużej nowelizacji. Z punktu widzenia osoby, która patrzy na historię sektora, chciałem jednak zwrócić uwagę, że założenia do tych pomysłów zostały przedstawione jeszcze przed wyborami. Dostały to wszystkie partie, które w tej chwili tworzą koalicję rządową, więc mamy nadzieję, że ta kwestia już jest dogadana i zrozumiana przez rząd. Drugie to jest ta mała nowelizacja. Bardzo się cieszę, bo tam jest parę bardzo ciekawych rozwiązań. Szkoda, że one nie były prekonsultowane. Wydaje mi się, że doświadczenie z rozporządzeniami, które miały być takie techniczne, a liczba zgłoszeń i uwag do konsultacji była tak ogromna, pokazuje, że warto nawet te rzeczy, które wydają się techniczne, poddać prekonsultacjom, żeby w konsultacjach nie mieć takiego nawału uwag. A o większości tych propozycji – jak mówię, bardzo ciekawych – ja dowiaduję się dzisiaj po raz pierwszy.

I trzecia rzecz, trochę z innej beczki, ale ponieważ tutaj, na podkomisji, dyskutujemy o programach współpracy, a właśnie dostaliśmy wyniki konsultacji programu współpracy – program współpracy przewodniczącej z organizacjami pozarządowymi został przyjęty. W tych konsultacjach okazało się, i zostało to wyraźnie podkreślone, że to jest program współpracy przewodniczącej, a nie ministrowi. I tu mam pytanie: czy to oznacza, że ustawowy obowiązek ministrowi do posiadania takiego programu współpracy będzie dotrzymany? Bo tutaj, jak rozumiem, pan przewodniczący będzie po kolei wszystkich ministrów wzywał. Więc pytanie, czy pani ministra też będzie miała program współpracy, jeżeli to nie jest ten sam program. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję. My tutaj zapraszamy, szanowni państwo.

Bardzo proszę, pani poseł Katarzyna Królak.

Poseł Katarzyna Królak (KO):

Szanowny panie przewodniczący, korzystając z okazji, że jest minister, chciałabym dowiedzieć się o programie „Moc małych społeczności”. Czy zdążycie państwo z terminem deklarowanym przez panią minister, to jest kwiecień–maj? To jest druga rzecz, o którą proszą organizacje pozarządowe. Pierwsza to realizacja deklaracji dokonywania zmian, bo te zmiany są oczekiwane i to nie w ciągu ostatnich dwóch miesięcy. To są zmiany długo oczekiwane, procedowane, przegadywane.

Więc prosba od organizacji pozarządowych z mojego województwa, warmińsko-mazurskiego, żeby je przyspieszyć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję.

Rozpoczynamy odpowiedzi. Przypomnę, że mamy jeszcze drugi punkt. A chcę poinformować, że pierwszy krok w sprawie realizacji grantów „Moc małych społeczności” wykonujemy o godzinie 17.00 na pierwszym czytaniu ustawy. Jutro jest drugie czytanie, więc na tym posiedzeniu zamkniemy sprawę nowelizacji i trafi ona do Senatu, tak aby jak najszybciej m.in. środki na ten cel znalazły się w ustawie, żebyśmy mogli dalej to prowadzić.

Bardzo proszę, panie ministrze czy osoby upoważnione.

Podsekretarz stanu w KPRM Marek Krawczyk:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Postaram się w takiej krótkiej formie odpowiedzieć na wszystkie pytania, które tutaj padły. Pierwsze pytanie, dotyczące terminu i harmonogramu prac zespołu eksperckiego. Rzeczywiście, dzisiaj pani minister podpisała stosowne dokumenty powołujące ten zespół. Już 11 kwietnia zbiera się on na pierwszym posiedzeniu. Życzę sobie, żebyśmy na tym pierwszym posiedzeniu ustalili jakiś harmonogram prac. Proszę mi uwierzyć, że pani minister Adrianie Porowskiej również bardzo zależy na tym i ma ona pełną świadomość wpływających terminów. Naprawdę zależy nam na pełnym, szybkim procedowaniu tej kwestii. Ale tak jak tutaj w tym wystąpieniu zostało wspomniane, jest to kwestia rozdziału 2, jest to kwestia związana z wolontariatem, jest to kwestia związana z partycypacją. Tak że tych tematów jest sporo, być może jeszcze pojawią się kolejne w toku prac. Niemniej jednak nie zwalniamy tempa i bardzo nam zależy też na wsparciu tego zespołu, który pracował przy pani minister, aby ten zespół mógł maksymalnie szybko procedować.

Padła jeszcze taka sugestia, że być może jakimś rozwiązaniem byłoby przesunięcie kilku zagadnień z tej tzw. dużej nowelizacji do tej, która już zacznie być procedowana przez Radę Ministrów – do małej nowelizacji. Uważam, że byłoby to bardzo ryzykowne ze względu jednak na obszerność tych tematów. To znaczy doceniam to, że państwo bardzo się nad tym pochyliście i dopracowaliście te kwestie. I to niewątpliwie przyspieszy cały projekt i cały proces. Niemniej jednak obawiam się, że fakt kierowania tych rozwiązań do partii politycznych w poprzedniej kadencji czy też do przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w poprzednich latach – niestety nie można tutaj postawić znaku równości z tym, że strona rządowa przyjmuje i akceptuje te wszystkie rozwiązania. Tutaj diabeł tkwi szczegółach. Świetnym przykładem jest to, o czym wspominał pan Piotr Frączak. Myślę tu o rozporządzeniu. Przedstawiliśmy propozycje zmian. Spłynęło bardzo dużo różnych uwag i mam taką obawę, że po prostu im więcej w tej małej nowelizacji, tym ten proces będzie bardziej złożony, będzie generował więcej uwag. Zależy nam, ponieważ są to, uważam, bardzo ważne kwestie zebrane – kilka oczywiście w tej małej nowelizacji – ale zależy nam, żeby właśnie nie wiązać tych drobnych, mam nadzieję, zmian z dużą nowelizacją, która może wygenerować szereg wątpliwości i potrzebę dodatkowych konsultacji. Tak że jeżeli chodzi o przesuwanie części z dużej do małej nowelizacji, to myślę, że to by zdecydowanie skomplikowało ten proces. Efekt byłby taki, że nie procedowalibyśmy skutecznie małej, a nad dużą byśmy dalej pracowali. To jeżeli o to chodzi.

Kolejna kwestia: Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem. Rzeczywiście, w czerwcu rozpocznie się proces naboru do rady. Bardzo liczymy tutaj na przedstawicieli młodego pokolenia. Nie ukrywam, że rzeczywiście pracujemy teraz – co tutaj padło i to, co było deklarowane w piśmie, które pan Taładaj, był uprzejmy przywołać – nad rozporządzeniem. W ubiegłych latach wykryliśmy szereg takich kwestii może niezbyt doprecyzowanych w tym rozporządzeniu i chcemy w sposób istotny je przebudować tak, aby ono zapewniało rzeczywiście prosty i transparentny proces naboru do rady, a jednocześnie żeby nie było tak, jak, mam wrażenie, było w ostatnich latach, że rada skupiała przedstawicieli konkretnych grup czy też sympatyków konkretnych partii politycznych. Dlatego będziemy pracować nad tą zmianą. Zapraszam też przedstawicieli młodego pokolenia do przedstawienia swoich sugestii. Być może też moglibyśmy zrobić jakieś osobne spotkanie w tej sprawie, żeby wysłuchać państwa i przyjąć państwa sugestie. Niemniej jednak też w ramach dużej nowelizacji, wracając jeszcze do tego, co powiedziałem poprzednio, z całą pewnością jest tutaj przestrzeń na to, aby w zakresie z Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem

jakieś propozycje zmian pojawiły się. Tak że jak najbardziej jesteśmy otwarci na dialog i czekamy na państwa propozycje. To jeżeli chodzi o młode pokolenie.

Kolejna kwestia, szanowni państwo, związana z organizacjami posiadającymi status organizacji pożytku publicznego. Mówimy tutaj o niecałych 10 tys. organizacji, czyli o jakimś tam wycinku sektora. I rzeczywiście, dzisiaj jest tak, że szereg obowiązków dodatkowych ciąży na organizacjach pożytku publicznego. Natomiast pamiętajmy, szanowni państwo, że jest to też związane z szeregiem przywilejów. Organizacje pożytku publicznego, pozyskując środki z 1%, często obracają kwotami wielu albo nawet dziesiątek milionów złotych. W związku z tym uważamy, że póki co jak najbardziej zasadne jest, żeby te pieniądze były we właściwy sposób rozliczane. Jakimś rozwiązaniem jest tutaj kwestia pełnej rachunkowości. Nie chcę mówić, że zupełnie odrzucam to, bo oczywiście kwestia usprawnienia, ułatwienia organizacji i funkcjonowania organizacji pożytku publicznego i jakichś ułatwień i deregulacji jest jak najbardziej pożądana i nie wykluczam tutaj absolutnie jakichś działań, które odciążą organizacje pożytku publicznego. Niemniej jednak mam przed oczami te dwie kwestie, czyli obowiązki, ale też przywileje, z których organizacje posiadające status OPP w sposób konkretny korzystają, obracając pieniędzmi z podatku PIT, pieniędzmi publicznymi. To tyle, jeżeli o to chodzi.

Jeszcze pani z Forum Darczyńców chciała wzmocnić głos dotyczący harmonogramu. Tak jak wspomniałem, mam nadzieję, że ten harmonogram sobie nakreślimy na pierwszym spotkaniu już niebawem i będziemy starali się bardzo precyzyjnie go realizować. Obszar jest bardzo duży. Niemniej jednak chcielibyśmy te prace jak najszybciej procedować i posuwać do przodu. Trudno jest mi, tak jak powiedziałem, podać jakiś termin graniczny. To przedstawiciele komisji doskonale wiedzą, że jest tutaj bardzo dużo możliwych raf i wątpliwości. Ale jestem też przekonany, że przy wsparciu i zespole do spraw uproszczeń, który już bardzo dużo zrobił, i pań posłanek i panów posłów, którzy zasiadają w tej podkomisji, i innych posłów, którzy mają na celu wspieranie społeczeństwa obywatelskiego, te prace będą sprawnie postępować.

Kolejna kwestia, związana z wkładami własnymi, tutaj poruszona bodajże przez pana Andrzeja Rybusa-Tołłoczko. Rzeczywiście, mamy świadomość tego, że ta zmiana wprowadza małą rewolucję, jeżeli chodzi o kwestię przygotowywania się chociażby do najbliższych konkursów przez jednostki samorządu terytorialnego. Dlatego tym bardziej zależy nam na szybkim procedowaniu małej nowelizacji i na tej zmianie. Mam pełną świadomość, że takim oczekiwaniem środowiska organizacji pozarządowych jest w ogóle zniesienie wkładów własnych w jakiejkolwiek formie. Rozumiem to oczekiwanie, niemniej jednak nie jestem do końca przekonany, czy strona samorządowa w pełni podziela tak daleko idące zmiany. Dlatego w tym projekcie postawiliśmy na rozwiązanie, można powiedzieć, połowiczne, które jednak zachowuje dotychczasowe pojęcie wkładów własnych, niemniej jednak w dużym stopniu ułatwiając funkcjonowanie organizacjom i możliwe zrezygnowanie z formy pieniężnej na rzecz innych form wkładu własnego.

Pan Piotr Frączak zwrócił uwagę, że założenia czy też te kilka propozycji zawartych w tej małej nowelizacji nie były dotychczas przedmiotem konsultacji. I rzeczywiście, pani minister przygotowała tę propozycję, kieruje ją na posiedzenie Rady Ministrów jako projekt rządowy. Natomiast oczywiście, jak każdy projekt rządowy, ta propozycja będzie przedmiotem konsultacji i z całą pewnością i stworzymy przestrzeń, i dołożymy wszelkich starań, aby wszystkie strony miały szansę wypowiedzieć się i swoją propozycję ewentualnych uwag przedstawić. Tak że chciałem tutaj uspokoić pana Piotra Frączaka: będzie możliwość zajęcia stanowiska w tej sprawie, na co zresztą bardzo liczę, bo przecież chodzi o to, żeby było to jak najbardziej dopasowane do wymogów trzeciego sektora. Tak że wszystkie głosy są tutaj bardzo cenne.

Kolejna kwestia, związana z programem współpracy przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego versus minister do spraw społeczeństwa obywatelskiego. Tę sprawę w istotny sposób analizowaliśmy z prawnikami Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i doszliśmy do wniosku, że tworzenie odrębnego programu współpracy przez ministra, który de facto dotyczyłby tego samego obszaru, wydaje się bezzasadne, i obecnie stoimy na takim stanowisku. Czyli będzie jeden program współpracy przygotowany przez panią przewodniczącą Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.

I ostatnia kwestia, związana z programem „Moc małych społeczności”. Rzeczywiście, jak wspomniał pan przewodniczący, trwają intensywne prace w parlamencie nad zmianą ustawy o Narodowym Instytucie Wolności, której głównym elementem jest właśnie podniesienie limitów dla Narodowego Instytutu Wolności, które umożliwi wykorzystanie 70 mln zł na ten program

jeszcze w tym roku. Liczę na to, że te prace będą sprawnie przebiegać i niebawem ta ustawa trafi do Senatu, a następnie do podpisu pana prezydenta. Mamy pełną świadomość, że harmonogram programu „Moc małych społeczności” jest bardzo napięty, natomiast nic nie wskazuje na to, aby dzisiaj następowały jakieś opóźnienia – idziemy zgodnie z planem. Wymaga to od nas szczególnej uwagi i wielu dodatkowych działań. Natomiast mamy pełną świadomość, że program powinien wystartować jak najszybciej. Ale dzisiaj idziemy zgodnie z harmonogramem. Rzeczywiście, początek maja, bo tutaj pani mówiła o kwietniu... Natomiast jestem przekonany, że zgodnie z harmonogramem dla programu początek maja to jest ten moment, kiedy program zostanie ogłoszony. Tutaj i NIW, i Kancelaria Prezesa Rady Ministrów bardzo intensywnie pracują, aby tego terminu dotrzymać. Nic nie wskazuje na to, aby miało dojść do jakiegokolwiek opóźnienia.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Szanowni państwo, musimy już w tej chwili przyspieszać. Pierwsza rozmowa, dotycząca właśnie nowelizacji ustawy... Wsluchując się w głos strony społecznej, ale też i z uwagi na takie praktyczne działanie – jeśli duża nowelizacja nie zostanie przedłożona do parlamentu najpóźniej do końca września, to oznacza, że ona nie zafunkcjonuje w sensie formalnym również w nowym roku budżetowym. W związku z tym jeśli chcemy, żeby zafunkcjonowała od 2026 r. w działaniu, to musi ona trafić najpóźniej do końca września, początek października do parlamentu, żeby można było ją uchwalić w listopadzie, żeby zafunkcjonowała przynajmniej od nowego roku. Dziękuję uprzejmie.

Przechodzimy do następnych punktów. Bardzo proszę w tej chwili panią dyrektorkę reprezentującą Ministerstwo Klimatu i Środowiska Małgorzatę Czeszejko-Sochacką lub osobę upoważnioną o przedstawienie informacji na temat planu współpracy resortu z organizacjami pozarządowymi. Uprzejmie prosiłbym zwięźle: mamy program, jakie programy itd. Bo mamy ograniczenie czasowe.

Zastępca dyrektora Departamentu Edukacji i Komunikacji Ministerstwa Klimatu i Środowiska Małgorzata Czeszejko-Sochacka:

Szanowny panie przewodniczący, szanowna podkomisjo, postaram się jak najzwięźlej. Natomiast chciałabym też krótko podsumować to, co ministerstwo zrobiło w ubiegłym roku. Postaram się krótko, nie wiem tylko, czy mnie dobrze słychać.

Ministerstwo realizuje wieloletni program współpracy ministra klimatu i środowiska z organizacjami pozarządowymi, który działa w cyklu pięcioletnim. W tej chwili przyjęty program kończy się w tym roku, w związku z czym też intensywnie pracujemy już nad kolejnym programem, który oczywiście będziemy z organizacjami pozarządowymi konsultować szeroko.

Aktualnie też podsumujemy to, co wydarzyło się w ubiegłym roku i takie szczegółowe sprawozdanie zostanie opublikowane na stronie biuletynu informacji publicznej Ministerstwa Klimatu i Środowiska do 30 kwietnia. Tam znajdziecie państwo wszystkie naprawdę bardzo szczegółowe informacje na temat działań podejmowanych przez ministra klimatu i środowiska w tym zakresie. Chciałabym tylko przedstawić kilka najważniejszych wydarzeń z ubiegłego roku, dotyczących m.in. spotkań z organizacjami pozarządowymi. Pierwsze spotkanie odbyło się w marcu ubiegłego roku w ramach sieci „Partnerstwo: Środowisko dla rozwoju”. Celem tego partnerstwa jest stworzenie platformy współpracy organizacji odpowiedzialnych za ochronę środowiska oraz wymiana wiedzy i doświadczeń pomiędzy podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie funduszy europejskich. W tym spotkaniu wzięło udział 200 osób, w tym ok. 80 przedstawicieli i przedstawicielek organizacji pozarządowych. Podczas tego spotkania zaprosiliśmy organizacje pozarządowe do udziału w warsztatach, na których rozmawialiśmy właśnie na temat wypracowania zasad współpracy pomiędzy ministerstwem a organizacjami pozarządowymi. Rozmawialiśmy również na temat Strategicznego Planu Działań w zakresie Edukacji Ekologicznej i Klimatycznej, nad którym pracuje minister klimatu i środowiska.

Trzy miesiące od tego spotkania odbyło się kolejne spotkanie, na które zaprosiliśmy przedstawicieli organizacji młodzieżowych. Była to konferencja „Młodzi dla klimatu – klimat dla młodych”. Podczas tego spotkania wspólnie z przedstawicielami organizacji młodzieżowych, kół naukowych, ale również organizacji zaangażowanych w edukację wypracowywaliśmy zasady naboru do Młodzieżowej Rady Klimatycznej, czyli organu pomocniczego ministra klimatu i środowiska. Rozmawialiśmy również o kwestiach związanych ze zmianami klimatu oraz o tym, jak powinna wyglądać edukacja klimatyczna w szkołach, ale także poza szkołą. Takie spotkanie

planujemy również zorganizować w tym roku. Będziemy na pewno szeroko informować o tym na naszych stronach internetowych.

Natomiast w listopadzie ubiegłego roku zorganizowaliśmy kolejne duże spotkanie z organizacjami pozarządowymi, na którym podsumowaliśmy działania resortu, które zostały zrealizowane w 2024 r., omówiliśmy kwestie związane z nadchodzącą wówczas z prezydentą, przewodnictwem Polski w Radzie Unii Europejskiej, rozmawialiśmy również na temat „Strategicznego planu działań w zakresie edukacji ekologicznej”. W ramach tego wydarzenia odbył się również panel dotyczący dezinformacji klimatycznej.

Nasz wieloletni plan działań współpracy z organizacjami przewiduje również konsultacje dokumentów i aktów prawnych z organizacjami pozarządowymi. Takie działania miały też miejsce w ubiegłym roku. Na tę chwilę udało mi się ustalić, że skonsultowaliśmy z organizacjami 35 takich dokumentów. Było to łącznie 750 organizacji. Oczywiście one się powtarzały – w przypadku niektórych dokumentów były to te same organizacje. Organizacje pozarządowe zaprosiliśmy również w ramach przygotowań do tworzenia projektu „Strategicznego planu działań w zakresie edukacji ekologicznej”, który odbywa się w formule partycypacyjnej z udziałem kluczowych interesariuszy, w tym właśnie organizacji pozarządowych. Zorganizowaliśmy w tym celu sześć regionalnych konsultacji, podczas których rozmawialiśmy na temat projektów. Były również spotkania na poziomie ogólnopolskim i w tych spotkaniach również uczestniczyli przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Poza tymi działaniami oczywiście wzajemnie informowaliśmy się o działaniach, w tym na temat naszych działań w zakładce poświęconej współpracy z organizacjami pozarządowymi na naszej stronie internetowej. Prowadzimy również współpracę z organizacjami w ramach naszych działań edukacyjnych i informacyjnych. Przedstawiciele ministerstwa uczestniczą również w wydarzeniach, które organizują organizacje pozarządowe, ale też przedstawiciele organizacji są uczestnikami wydarzeń, które organizuje Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Co do planów na przyszły rok, oczywiście będziemy kontynuować działania w zakresach wskazanych w wieloletnim planie – tych, o których wspomniałam również wcześniej. Pracujemy nad nowym wieloletnim planem współpracy ministra klimatu i środowiska z organizacjami pozarządowymi. Zależy nam na większym udziale strony społecznej w kształtowaniu polityki klimatycznej, zwłaszcza edukacji.

Oczywiście chcemy łączyć siły w walce z dezinformacją klimatyczną, a także we wsparciu projektów związanych z transformacją energetyczną. Planujemy uruchomić platformę współpracy z organizacjami w zakresie walki z dezinformacją klimatyczną, energetyczną i środowiskową.

Chciałam też wspomnieć o spotkaniu, które już miało miejsce w tym roku, odbyło się 3 marca. Wzięli w nim udział przedstawiciele ministerstwa, organizacji pozarządowych, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Narodowego Instytutu Wolności. Rozmawialiśmy o kwestiach związanych z finansowaniem edukacji ekologicznej. Omawialiśmy tam programy związane z funkcjonowaniem programu FEnIKS, rozmawialiśmy na temat naborów w ramach tego programu, na temat programu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – „Edukacja ekologiczna”. Przedstawiciele Narodowego Instytutu Wolności przedstawiali również programy, które są skierowane do organizacji pozarządowych. Rozmawialiśmy też podczas tego spotkania na temat wstępnych założeń do programu „Edukacja ekologiczna” Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z akcentem na kwestie związane z dezinformacją klimatyczną.

Będziemy też kontynuować nasze działania i współpracę z organizacjami pozarządowymi w ramach „Strategicznego planu działań w zakresie edukacji ekologicznej”. Planujemy kontynuację konferencji „Klimat dla młodych – młodzi, dla klimatu”, na którą właśnie zaprosimy przedstawicieli i przedstawicielki organizacji pozarządowych, młodzieżowych. Pod koniec roku na pewno odbędzie się spotkanie z organizacjami pozarządowymi. Myślę, że będzie to październik, listopad tego roku. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie, pani dyrektor.

Czy są pytania do pani dyrektor? Uprzejmie proszę, pan Tomasz Schimanek.

Ekspert OFOP Tomasz Schimanek:

Tomasz Schimanek.

Zrozumiałem, że ministerstwo bezpośrednio nie zleca żadnych zadań, tylko robi to za pośrednictwem Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Czy dobrze rozumiem?

Zastępca dyrektora departamentu MKiŚ Małgorzata Czeszejko-Sochacka:

Rozumiem, że chodzi o zlecanie zadań publicznym organizacjom pozarządowym w trybie ustawowym. W tej chwili minister klimatu i środowiska nie zlecał takich zadań. Natomiast, tak jak wspomniałam, rozmawiamy o kwestiach związanych właśnie z finansowaniem działań edukacyjnych, które mogą być kierowane do organizacji pozarządowych.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Jeśli nie byłoby więcej pytań na tym etapie, to uprzejmie proszę pana Jakuba Bydłonia, dyrektora Departamentu Dialogu Społecznego w Ministerstwie Zdrowia, o przedstawienie informacji ministrowi zdrowia.

Dyrektor Departamentu Dialogu Społecznego Ministerstwa Zdrowia Jakub Bydłoń:

Dzień dobry państwu. Jakub Bydłoń, Departament Dialogu Społecznego.

Ja tak bardzo pokrótce o programie współpracy Ministerstwa Zdrowia z organizacjami z trzeciego sektora. 31 grudnia zeszłego roku zakończyliśmy pierwszy program współpracy, który był realizowany pod nazwą „Strategia współpracy ministra zdrowia z organizacjami pacjentów na lata 2023–2024”. To był w ogóle pierwszy program, który Ministerstwo Zdrowia realizowało w ramach tej podstawy prawnej – z ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Na podstawie doświadczeń z tego programu finalizujemy w tej chwili prace nad stworzeniem programu współpracy z organizacjami pozarządowymi już na dłuższy okres. Przede wszystkim chodzi o organizacje zrzeszające pacjentów i reprezentujące pacjentów, bo tematyka resortu zdrowia predestynuje takie organizacje do współpracy z nami.

Jeżeli chodzi o sam program współpracy, to takie centralne miejsce w tej współpracy zajmuje powołana w 2022 r. Rada Organizacji Pacjentów przy ministrze zdrowia. Rada ta składa się z 15 członków, którzy zostali wyłonieni spośród kandydatów zgłoszonych przez same organizacje pacjentów. Współpracujemy w tym zakresie zarówno z organizacjami będącymi stowarzyszeniami, jak i z fundacjami. Tutaj nie wprowadzamy takiego podziału mimo tego, że w środowisku podnoszą się głosy, że raczej powinniśmy współpracować ze stowarzyszeniami, bo tam są członkowie. Ale wiemy, że niektóre fundacje, które na rynku trzeciego sektora działają od lat, mają na tyle ugruntowaną pozycję i na tyle ważki jest ich głos, że nie możemy ich odsuwać od współpracy z nami. Jeżeli chodzi o tematykę działań tej rady, to przede wszystkim jest to koordynowanie po stronie organizacji pacjentów współpracy z Ministerstwem Zdrowia w ramach prekonkonsultacji i konsultacji publicznych projektów aktów prawnych, które przygotowujemy jako resort, opiniowanie projektów aktów prawnych, inicjowanie zmian przepisów prawa, które są istotne z punktu widzenia organizacji pacjentów, oraz współpraca z innymi radami. Ponieważ oprócz tej naszej piętnastoosobowej rady, która jest taką emanacją innych organizacji pacjentów, przede wszystkim o charakterze parasolowym, mamy jeszcze rady pacjentów przy rzeczniku praw pacjenta i przy Narodowym Funduszu Zdrowia. To są takie rady, które są znacznie bardziej liczne, bardziej przypominają takie koła dyskusyjne. Ale tam generowane są wspólne stanowiska, które potem trafiają do naszej rady i te rady od czasu do czasu również współpracują w ten sposób, że organizowane są wspólne posiedzenia, gdzie taki pas transmisyjny z tymi problemami może być kierowany do resortu zdrowia. Zgodnie z zarządzeniem powołującym Radę Organizacji Pacjentów ona powinna spotykać się raz na kwartał. Natomiast spotykamy się częściej, bo tak średnio raz na trzy tygodnie. W tym roku mieliśmy już pięć spotkań, szóste spotkanie będzie 9 kwietnia.

Jeżeli chodzi o tematykę spotkań z ostatniego roku, to ona jest bardzo różnorodna. To są programy bezpłatnych leków 65+, „Krajowy plan odbudowy” w sektorze zdrowia, szczepienia ochronne, w tym HPV, centra zdrowia publicznego, reforma szpitalnictwa, „Profilaktyka 40+”. Na stronie internetowej dedykowanej radzie można zapoznać się oczywiście z działalnością tej rady, bo tam są publikowane wszystkie protokoły. Sama rada przedstawia i generuje sama z siebie różnego rodzaju stanowiska czy też rekomendacje, czasami krytyczne w stosunku

do resortu zdrowia. Ale dla nas to jest ważne, że ten głos pacjentów możemy usłyszeć, i nie musi to być organizowane w sposób taki ad hoc, tylko są to spotkania sformalizowane i one się odbywają regularnie.

Jeżeli chodzi jeszcze o wykorzystanie organizacji pacjentów w tej współpracy z resortem zdrowia, to odkąd została powołana rada, takim zwyczajem stało się, że do różnego rodzaju zespołów i rad działających przy ministrze zdrowia powoływane są organizacje pacjentów czy ich przedstawiciele. W tej chwili mamy tych przedstawicieli w zespole do spraw przygotowania projektu długookresowej strategii rozwoju opieki paliatywnej i hospicyjnej, zespole do spraw wypracowania koncepcji budowy systemu informacyjnego określającego na receptach poziom refundacji za leki, zespole do spraw opracowania rekomendacji systemu kompensacji szkód bez orzekania o winie „no-fault”, Krajowej Radzie do spraw Opieki Geriatrycznej, Radzie do spraw Chorób Rzadkich, Krajowej Radzie Onkologicznej. Ostatnio zostali dokooptowani przedstawiciele organizacji pacjentów do zespołu, który zajmuje się kwestią rejestracji. Dodatkowo, jeżeli chodzi o kwestię funduszy europejskich, to zarówno w Komitecie Sterującym do spraw koordynacji interwencji w sektorze zdrowia i w Komitecie Sterującym do spraw koordynacji wsparcia w sektorze zdrowia na lata 2021–2027 są przedstawiciele organizacji pacjentów. Oni są tam jako członkowie, więc w tych komitetach sterujących mają pełne prawa. Dodatkowo jeszcze w Komitecie Sterującym do spraw koordynacji wsparcia w sektorze zdrowia w charakterze obserwatora jest przedstawiciel Rady Organizacji Pacjentów.

W roku 2025 – zgodnie z tym, co zadeklarowała pani minister Leszczyna w czasie tegorocznych obchodów Światowego Dnia Chorego w lutym bieżącego roku – planujemy rozpoczęcie kolejnej formy współpracy z organizacjami pozarządowymi, w zakresie onkologii z uwzględnieniem finansowania tych działań ze strony resortu zdrowia i zaangażowania w to organizacji pacjentów. Obecnie Departament Edukacji i Promocji Zdrowia razem z Departamentem Opieki Koordynowanej pracuje nad takim systemowym rozwiązaniem, które pozwoli przeprowadzić konkursy, w których będą mogły uczestniczyć organizacje reprezentujące pacjentów i będą mogły w ten sposób pozyskać środki i w ramach tych środków publicznych kwestie związane z onkologią będą mogły być promowane przez organizacje trzeciego sektora.

Również Departament Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Zdrowia współpracuje z organizacjami trzeciego sektora, to jest z Polskim Centrum Pomocy Międzynarodowej w ramach prac hubu w Jesionce. Tam zajmujemy się pacjentami, którzy z terenu Ukrainy są przewożeni na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. To było porozumienie zawarte we wrześniu 2022 r. W tej chwili jest przedłużane na kolejne okresy aneksami. Pracujemy również w ramach współpracy z Polskim Centrum Pomocy Międzynarodowej oraz Polską Misją Medyczną w ramach koordynacji działań krajowego punktu kontaktowego do spraw medycznych zespołów ratunkowych Światowej Organizacji Zdrowia.

I jeszcze tak dodatkowo, jeżeli chodzi o współpracę bieżącą i przyszłą, to w najbliższym czasie minister zdrowia planuje powołać zespół do spraw opracowania procedur i wytycznych postępowania wobec osób, które doświadczyły przemocy seksualnej. Ze względu na drażliwość tego tematu, jego wagę planujemy tutaj również doprosić przedstawicieli kilku organizacji pozarządowych, takich jak fundacja CARE International in Poland, fundacja Feminoteka, Fundacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny.

Kolejnym zagadnieniem, gdzie również chcemy zaangażować organizacje pacjentów, jest zespół do spraw poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego kobiet, on się ma zajmować kwestiami bezpieczeństwa zdrowotnego właśnie kobiet. I tutaj zaangażować chcemy przedstawicieli Fundacji Rodzić po Ludzku, fundacji Matecznik, Fundacji na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny, fundacji Feminoteka oraz przedstawicieli Kongresu Kobiet. Również w zakresie in vitro współpracujemy z organizacjami pozarządowymi, czyli ze stowarzyszeniem Nasz Bocian oraz Fundacją PoMOC dla Płodności. Dzięki tej współpracy mamy też feedback, taki bezpośredni i szybki, jeżeli chodzi o wdrażanie tego programu in vitro, ponieważ te organizacje od lat działają w tym obszarze i one – jak się okazuje – szybciej niż podmioty instytucjonalne są w stanie wyłapać pewne nieprawidłowości. My uzyskujemy tę informację i ona jest wtedy używana do tego, żeby korygować tego typu programy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Rozumiem, że ten dwuletni program się zakończył. W tym roku państwo pracujecie nad kolejnym programem. Czyli na dzień dzisiejszy formalnie nie ma jeszcze tego programu?

Dyrektor departamentu MZ Jakub Bydłoń:

Na dzień dzisiejszy nie ma, natomiast ta rada cały czas działa i te wszystkie działania nadal są realizowane. Natomiast ze względu na to, że chcemy ten nasz program współpracy skonsultować maksymalnie szeroko również z organizacjami pozarządowymi – to troszkę to trwa.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze. To pytanie Tomasza Schimanka: czy państwo zlecacie jako resort organizacjom pozarządowym jakieś zadania publiczne?

Dyrektor departamentu MZ Jakub Bydłoń:

W tej chwili zlecane są zadania promocyjne i informacyjne. Tak jak mówiłem, na tych obchodach Światowego Dnia Chorego ta deklaracja ze strony pani minister, że kilka milionów złotych będzie przeznaczonych przede wszystkim w pierwszym okresie na onkologię, a potem na inne działania promocyjne.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Proszę uprzejmie, pani Julia.

Ekspertka do spraw rzecznictwa i działalności edukacyjnej Forum Darczyńców Julia Kluczyńska:

Ja mam pytanie do wszystkich państwa, włącznie z panem ministrem. Wiem, że to jest pytanie trudne, więc nie wiem, na ile będą państwo w stanie się do tego odnieść. My jako Forum Darczyńców razem z Uniwersytetem Warszawskim badamy regularnie i pytamy organizacje społeczne, jak się czują i czy są zainteresowane działalnością rzecznictw, i bardzo często takim głosem, z którym się spotykamy, jest to, że ta działalność rzecznictwa i angażowanie się w sprawy publiczne jako organizacja nie ma sensu, bo są różne spotkania i nic z nich nie wynika. Więc ja z dużą przyjemnością wysłuchałam tych wszystkich informacji od państwa i szczególnie bliski jest mi temat ochrony środowiska. Ale też zdaję sobie sprawę, z jak trudną materią i z wysokimi oczekiwaniami państwo się mierzycie – tak samo pan w Ministerstwie Zdrowia i pan minister – jeśli chodzi o nas jako organizację. Chciałam spytać, czy w tym waszym myśleniu o programach pojawia się kwestia pewnej ewaluacji i wsłuchania się jakby w odczucie waszych odbiorców, czy oprócz tego, że te spotkania mają miejsce, to czy oni czują się wysłuchani, czy oni czują, że ich głos ma sens, czy ich czas poświęcony na te spotkania ma sens.

Podejrzewam, że takich mechanizmów ewaluacyjnych nie ma, ale postuluję o wprowadzenie w programach jakiejś formy odsłuchu tych odczuć waszych interesariuszy. Bo może powiem teraz coś oczywistego, ale ze strony organizacji społecznych uczestnictwo w waszych zespołach eksperckich, w waszych spotkaniach jest bardzo kosztowne. To wymaga naszego czasu, wiedzy, odpowiedniego przygotowania i to jest rzeczywiście dosyć trudna frustracja zawodowa, którą ja częściowo odczuwam, ale myślę, że też dużo osób z branży, jeśli wiemy, że przyszliśmy, pogadaliśmy sobie i nic z tego nie wyniknęło. Więc prosba o to, po pierwsze, żeby gdzieś wprowadzić jakieś mechanizmy, a po drugie, żeby one były jakoś nastawione również na odbiór i na pewne zarządzanie tymi oczekiwaniami. Teraz myślę akurat o pani z ochrony środowiska i wyobrażam sobie... Bo czasem pracuję z młodymi aktywistami i to jest grupa, która ma duże nadzieje, wielki potencjał, ale też musimy bardzo ostrożnie tak ich poprowadzić, żeby ich nie zniechęcić. Więc prosba o komentarz i prosba o zaprojektowanie takich mechanizmów w państwa programach. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Czy ktoś z państwa jeszcze? Jeśli nie, to czy pan dyrektor chciałby się odnieść do tego, czy pani dyrektor, czy przyjmują państwo do wiadomości sugestie?

Dyrektor departamentu MZ Jakub Bydłoń:

Przyjmujemy do wiadomości. Natomiast w zdrowiu mamy tę specyfikę, że planowaliśmy raz na kwartał się spotykać, a same organizacje pacjentów spotykają się z nami raz na trzy tygodnie. I to jest ich propozycja, nie nasza, bo my byśmy chętniej spotykali się raz na kwartał, natomiast

na tyle dużo jest tematów zgłaszanych przez same organizacje pacjentów, że te spotkania są liczne.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Pierwszą część dialogu obywatelskiego mamy za sobą. Zamykam posiedzenie podkomisji.

O 17.00 Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych zajmie się nowelizacją ustawy. Dziękuję uprzejmie. Uprzejmie proszę jeszcze przedstawicieli resortów – pana dyrektora od zdrowia i panią dyrektor od środowiska również – o przesłanie dzisiejszych materiałów do Komisji. Dziękuję.